

دانشگاه علوم پزشکی شیراز
بیمارستان شهدای سلامت نی ریز

خونریزی مغزی

تهیه کننده: شهناز بنان

کارشناس پرستاری

تاریخ تهیه: بهار 1401

تاریخ بازنگری: بهار 1404

تایید کننده: دکتر محمد صادق قاسم پور

متخصص داخلی

منبع: برونر و سودارث 2014

خونریزی مغزی

شرح بیماری

مغز و نخاع دارای بافتی نرم است که درون جمجمه قرار گرفته است و به وسیله پرده‌هایی به نام منژ محافظت می‌شوند که سه لایه دارد. خونریزی داخل مغزی یعنی خونریزی که در داخل بافت مغز رخ داده و بطور عمده با ایجاد فشار روی بافت اطراف سبب بروز علائم می‌شود.

علل و عوامل تشدید کننده

از عللی که باعث ایجاد خونریزی مغزی می‌شود می‌توان به موارد زیر اشاره نمود:

- آسیب به سر که شایع ترین علت می‌باشد.

- تومور مغزی

- عفونت در هر قسمت از دستگاه عصبی مرکزی.

- پارگی یک آنوریسم یا قسمت ضعیف شده یک شریان که از هنگام تولد وجود داشته است. غالباً قبل از پارگی، فشارخون بالا یا تصلب شرایین وجود دارد.

- مشکلات خونریزی دهنده مانند کم‌خونی سلول داسی شکل، لوسمی یا سرطان خون و هر اختلالی که عارضه جانبی یک داروی تجویز شده باشد.

- مصرف داروهای حل کننده لخته و ضد انعقادی.

علائم

- سردرد

- خواب‌آلودگی، گیجی، تشنج یا اغما.

- اختلالات بینایی

- استفراغ بدون تهوع و جهنده

- مردمک‌هایی به اندازه متفاوت (گاهی اوقات)

- کرختی، ضعف یا عدم توانایی حرکت دادن یک طرف بدن.

- ضربان قلب و تنفس سریع.

- سفتی گردن همراه با درد در هنگام حرکت.

درمان

هدف از درمان پیشگیری از عوارض حسی-حرکتی می‌باشد که مستلزم بستری شدن در بیمارستان است.

درمان‌های رایج عبارتند از:

- جراحی برای توقف خونریزی و برداشتن خون لخته شده.

- داروهایی که تورم و فشار مغز را کاهش دهند و در صورت نیاز سایر علائم مانند تشنج را کنترل کنند.

- درمان توانبخشی: بسیاری از بیمارانی که بیماری آنها به موقع تشخیص داده شده و درمان شده اند، با اقدامات بازپروری، فیزیوتراپی، گفتاردرمانی و کاردرمانی توانسته‌اند زندگی عادی و طبیعی داشته باشند.

عوارض احتمالی

به دنبال خونریزی مغزی عوارض زیر ممکن است در فرد ایجاد شود:

- مرگ یا ناتوانی دائمی شامل فلج نسبی یا کامل، تغییرات رفتاری و شخصیتی و مشکلات گفتاری.

- ورم مغز و افزایش فشار داخل جمجمه.

- عوارض جراحی مانند عفونت و خونریزی عوارض بیهوشی مانند حساسیت به داروها.

فعالیت

در زمانی که فرد دچار خونریزی مغزی می شود لازم است فعالیت های خود را به صورت زیر تنظیم نماید:

- استراحت مطلق در بستر تا برطرف شدن کامل خونریزی

- پس از درمان در صورتی که برخی از کارکردهای حرکتی خود را از دست داده باشید، کاردرمانی و فیزیوتراپی به شما کمک خواهند کرد تا برای به دست آوردن مجدد مهارت های پایه مانند غذا خوردن، لباس پوشیدن و توالیت رفتن از اندام های آسیب دیده خود استفاده کنید.

- پس از بهبود، تا حدی که می توانید، فعالیت در زمان قبل از ابتلا به این بیماری را از سر بگیرید. بهبودی 6 تا 12 ماه طول می کشد.

رژیم غذایی و تغذیه

با توجه به وضعیت بیمار رژیم غذایی وی به صورت زیر تنظیم می شود:

- ممکن است لوله ای داخل بینی برای تغذیه یا تخلیه ترشحات معده گذاشته شود و تغذیه از این طریق انجام گیرد.

- برخی از بیماران، مشکلات بلعی دارند و تغذیه سریع، می تواند باعث ورود غذا به مجاری تنفسی و ایجاد حالت خفگی یا ذاتالریه شود. پس غذا خوردن باید کاملاً با احتیاط باشد و از غذاهای مایع و رقیق شروع و به تدریج به مقدار آن افزوده شود.

- جهت پیشگیری از یبوست از رژیم پرفیبر (میوه ها و سبزیجات (حاوی سبوس و مایعات فراوان استفاده کنید).

- از یک رژیم غذایی سالم و کم چرب پیروی کنید.

- در صورت مصرف الکل یا نوشیدنی های کافئین دار، آن را از رژیم غذایی خود حذف نمایید.

مراقبت

- ممکن است مدتی قادر به حرکت نباشید و نتوانید موقع راه رفتن تعادل خود را حفظ کنید و زمین بخورید. پس نظارت و کمک اطرافیان هنگام راه رفتن شما ضروری است. به تنهایی اقدام به راه رفتن نکنید.

- از چرخاندن بیش از حد سر خودداری کنید.

- از سرفه، عطسه و باد انداختن در بینی خودداری کنید. زیرا باعث فشار آمدن به ناحیه عمل خواهد شد.

علایم هشدار

در چه شرایطی باید به پزشک مراجعه نمایید؟

- اگر شما یا یکی از اعضای خانواده تان هر یک از علائم خونریزی مغزی را داشته باشید. این یک وضعیت اورژانسی است.

- در صورت عود علائم پس از جراحی.

- در صورت وجود «سنت» مغزی

- چنانچه در اثر حادثه ای مانند تصادف «سنت» از کار افتاد و علائمی مانند تحریک پذیری و استفراغ های مکرر، اختلال در هوشیاری و بینایی ایجاد شد، باید بیمار را به سرعت به مرکز درمانی منتقل کرد.

وب سایت : neyrizahp.sums.ac.ir
شماره تماس : ۰۲۳۲۰۱۱-۲
پورتال : ۰۲۳۲۰۱۱۶

با استفاده از نرم افزار بارکد خوان از طریق تلفن همراه می توانید فایل متنی پمفلت را دانلود نمایید.